

รายงานการวิจัย
เรื่อง

แนวทางพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรนานาชาติ
ในระบบการศึกษาทางไกล

Development Guideline for International Agricultural Extension
and Development Program through Distance Learning

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ

รองศาสตราจารย์ ดร.สินีนุช ครุฑเมือง แสนเสริม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลสรานู สราญรมย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรัฐ รัตนเจริญ

อาจารย์เพชร ทวีวงษ์

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยการศึกษาทางไกล

ประจำปี 2564

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชื่อเรื่อง	แนวทางพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรนานาชาติในระบบการศึกษาทางไกล
ชื่อผู้วิจัย	รองศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมศักดิ์ ตุ่มศิริชัย รองศาสตราจารย์ ดร.สินีนุช คุรุทเมือง แสสนเสริม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลสรานู สราญรมย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐ รัตนเจริญ อาจารย์เพชร ทวีวงษ์
ปีที่แล้วเสร็จ	2566

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การจัดการเรียนการสอนด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรและที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ 2) ระบบบริหารและการบริการการศึกษาทางไกลนานาชาติที่เหมาะสม 3) วิเคราะห์เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนการสอนทางไกลที่เหมาะสมกับหลักสูตร 4) วิเคราะห์รูปแบบการศึกษาทางไกลที่เหมาะสมกับหลักสูตรด้านส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรนานาชาติ และ 5) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรและความร่วมมือในการจัดการเรียนสอนนานาชาติระบบทางไกล ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ 1) หลักสูตรของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ จำนวน 3 ประเทศ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ และสหรัฐอเมริกา 2) คณาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 5 ราย 3) นักศึกษาและบัณฑิตหลักสูตรส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโร ยามาเน ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้ตัวอย่างจำนวน 141 ราย 4) ผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 45 ราย และ 5) ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับการสนทนากลุ่มเพื่อพิจารณาผลการศึกษา กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 18 ราย ใช้แบบบันทึก แบบสอบถาม และประเด็นสนทนากลุ่มในการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเปรียบเทียบ สถิติความสัมพันธ์ การวิเคราะห์ปัจจัย และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า 1) มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นของรัฐ จัดการศึกษาทั้ง 3 ระดับ ส่วนใหญ่เป็นการเรียนแบบมีชั้นเรียน วิชาที่สอนในหลักสูตรสรุปได้เป็น 8 กลุ่มวิชา ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่าการจัดการเรียนควรเป็นแบบออนไลน์มีความยืดหยุ่น และมีการเข้ามาปฏิสัมพันธ์ที่มหาวิทยาลัยด้วย 2) ลักษณะการบริหารการศึกษาขึ้นกับธรรมชาติและสภาพการณ์ของแต่ละประเทศ การคัดกรองผู้เรียน การจัดบริการช่วยเหลือนักศึกษาที่เหมาะสมและความเสถียรของอินเทอร์เน็ต 3) นักศึกษาและบัณฑิตทั้งหมดให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสารและสื่อที่ใช้ในการศึกษาในระบบทางไกลในระดับมากถึงมากที่สุด เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่าให้ความสำคัญมากที่สุด 10 ประเด็นจาก 20 ประเด็น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ การมีระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อใช้ในการสื่อสารและการเรียนในหลักสูตรนานาชาติ 4) รูปแบบของการจัดเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเรียนการสอน จำแนกตามการวิเคราะห์องค์ประกอบ ได้แก่ อุปกรณ์การเรียนเสริม สื่อบริการการเรียน อุปกรณ์การเรียนหลัก สื่อปฏิสัมพันธ์ออนไลน์ รูปแบบการเรียนด้วยตนเองแบบอิสระ รูปแบบการเรียนแบบเครือข่าย รูปแบบการเรียนแบบผสม การบริหารและการบริการ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เรียนออนไลน์และกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ และ เรียนจากสื่อสิ่งพิมพ์ 5) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรควรพัฒนาทีมงานและองค์ประกอบหลักทั้ง 8 กลุ่ม ได้แก่ (1) ทีมรับนักศึกษา (2) ทีมสื่อสารและสื่อ (3) ทีมวิชาการ (4) ทีมบริหารวิชาการและนวัตกรรม (5) ทีมบริการนักศึกษา (6) ทีมประเมินผล (7) ทีมประสานงานและวิเทศสัมพันธ์ และ (8) ทีมประชาสัมพันธ์

คำสำคัญ แนวทางพัฒนาหลักสูตร ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร หลักสูตรนานาชาติ การศึกษาทางไกล

Title: Development Guideline for International Agricultural Extension and Development Program through Distance Learning

Researchers: Associate Professor Dr.Chalemsak Toomhirun, Associate Professor Dr.Sineenuch Khrutmuang Sanserm, Assistant Professor Dr.Ponsaran Saranrom, Assistant Professor Dr.Narat Rattanachaoen, Pech aveevong

Year: 2023

Abstract

The objectives of this research were to study 1) teaching management regarding agricultural extension and development and related topics at the university abroad 2) appropriate administration and service of distance learning 3) the analysis of appropriate distance learning technology and innovation with the program 4) the analysis of distance learning models that will be appropriate for international extension and development program and 5) program development guidelines and cooperation international distance learning management. The population of the study were such as: 1) programs in foreign universities in 3 countries consist of Japan, the Philippines, and the United States of America; 2) 5 lecturers and scholars from both in-country and foreign universities. The sample size was determined by using the purposive random sampling method; 3) students and graduates of agricultural extension and development programs. The sample size of 141 people was determined by using the Taro Yamane formula with the error value of 0.05; 4) 45 related parties to the program's development. The sample size was determined by using a purposive sampling method; and 5) 18 experts participated in a focus group to assess the performance results. The sample size was determined by using the purposive sampling method. Data were collected by using log form, questionnaires, and the topic of focus group. Data were then analyzed by using frequency, percentage, minimum value, maximum value, mean, standard deviation, comparative statistics, correlation statistics, factor analysis, and content analysis.

The results of the study found that 1) most of the universities are public university and organized the education in all 3 levels. Most of them were the in-classroom setting. The subjects taught in the program were summarized into 8 groups. The experts commented that the learning management system should be online for flexibility as well as coming in for interaction with the university. 2) The characteristics of educational administration depended on the nature and situation of each country, student selection, appropriate assistance services, and the internet stability. 3) All students and graduates emphasized communication and media used in distance learning at the high to highest level. When considering each aspect, it revealed that they paid attention at the highest in 10 out of 20 aspects particularly having Internet access on their communication to study international program. 4) Models of technology and innovation management regarding teaching classified according to the components such as supplementary teaching materials, learning service media, main learning materials, online interactive media, independent self-learning model, network learning model, mixed method learning model, administration and service, technology and innovation, online learning and interactive activities, and learning from publication media. 5) Guidelines for program development should encourage teamwork among all staff and 8 main component groups such as (1) student admission team; (2) communication and media team; (3) academic team; (4) academic and innovative management team; (5) student service team; (6) evaluation team; (7) coordination and international relations team, and (8) public relations team.

Keywords: Program development guideline Agricultural extension and development International program Distance learning